

ДИНАМІКА ЗОВНІШНЬОСЕКРЕТОРНОЇ ФУНКЦІЇ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПІД ВПЛИВОМ КУРСУ ПИТНОГО ПРИЙОМУ ГІДРОКАРБОНАТНОЇ НАТРІЄВОЇ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ

©Л. В. Дичка, Т. В. Чайковська, В. Г. Малиновська, О. Б. Ляхова

ДУ «Науково-практичний медичний центр «Реабілітація» МОЗ України», м. Ужгород

Вступ. Рання корекція метаболічних наслідків екзо- та ендокринної недостатності підшлункової залози (ПЗ) із застосуванням природних мінеральних вод (МВ) є важливим напрямком сучасної функціональної гастроентерології.

Мета дослідження – вивчити вплив курсу питного прийому природної МВ багатокомпонентного складу з переважанням у аніонному складі гідрокарбонатів на ферментовидільну функцію ПЗ, зокрема при гіпосекреторних станах панкреатичної секреції.

Матеріал і методи дослідження. За допомогою беззондового фракційного дослідження активності та дебітів α -амілази досліджено вплив 12–14-денного курсу питного прийому гідрокарбонатної натрієвої кремнистої маломінералізованої МВ «Шаянська» на функцію ПЗ в різні періоди травлення у 21 пацієнта з хронічною гастродуоденальною патологією.

Результати й обговорення. В результаті лікування спостерігалось достовірне зменшення в 2,0 і 1,5 раза частоти виявлення знижених показників активності альфа-амілази в міжтравний і ранній травний періоди, підвищення на 30 % середньогрупових і знижених показників дебітів альфа-амілази в період травлення (з $(335,3 \pm 25,8)$ до $(439,3 \pm 40,3)$ г/год•л, $P < 0,05$), переважно за рахунок

стимуляції її гідрокінетичної функції, що проявлялось також нормалізацією низького діурезу, що свідчить про нормалізацію ферментовиділення за рахунок активації холецистокінінових і секретинових механізмів регуляції панкреатичної екзосекреції, які проявлялися також позитивною динамікою моторно-евакуаторної функції жовчного міхура (ЖМ). За результатами УЗД органів черевної порожнини спостерігається скорочення об'єму ЖМ в 1,6 раза (з $(60,0 \pm 4,3)$ до $(37,0 \pm 5,2)$ мл; $P < 0,01$) та зменшення на 30 % частоти виявлення гіпотонії ЖМ. При цьому відновлюється фізіологічна динаміка дебітів уроамілази та коефіцієнтів індукції ХЦКП у різні періоди травлення ($D2 > D3$ та $K1 > K2$).

Висновки. Одержані результати свідчать про позитивний вплив питного прийому МВ з високим вмістом гідрокарбонатів та кремнієвої кислоти на порушення секреторної функції ПЗ і доцільність застосування цього методу в їх комплексному лікуванні.

Перспективи подальших досліджень. Результати проведених досліджень свідчать про необхідність подальшого вивчення особливостей панкреатотропних ефектів природних МВ різної бальнеологічної належності та обґрунтування їх застосування при порушеннях функціонального стану ПЗ різного ґенезу.